

תת"ע 6962/05/12 - מדינת ישראל נגד יהונתן רבינוביץ

בית משפט השלום לתעבורה באילת

תת"ע 6962-05-12 מדינת ישראל נ' רבינוביץ
בפני כב' השופט אלון אופיר

בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד רותם לוי

המאשימה

נגד

יהונתן רבינוביץ ע"י ב"כ עו"ד אלמוג אזולאי

הנאשמים

הכרעת דין

כפי שמסר בית המשפט עוד ביום 20.10.14, זוכה הנאשם בתיק זה וזאת מחמת הספק.

להלן נימוקי ליזכיון של הנאשם בפרשה זו:

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום בו יוחסה לו עבירה בניגוד לתקנה 54(א) בתקנות התעבורה.

ביום 9.5.12 בסמוך לשעה 03:00 לפנות בקר, הפעיל השוטר רן מילמן (ע.ת.2) יחד עם השוטרת שושן עדי (ע.ת.1) מכשיר לאכיפת עבירות מהירות מסוג "דבורה" בכביש 90 באזור קילומטר 60.

בהתאם למדידה שביצעו עדי התביעה עם מכשיר זה, ייחסה המדינה לנאשם התנהגות הכוללת נהיגה ברכב פרטי על כביש 90 מכיוון צפון לכיוון דרום בו המהירות המותרת היא 90 קמ"ש במהירות של 147 קמ"ש.

בתשובתו לכתב האישום, כפר הנאשם במהירות המיוחסת לו וטען כי רכב אחר היה זה אשר נמדד.

גם בתגובתו הראשונית של הנאשם, אשר תועדה ע"י ע.ת.2, טען הנאשם כי לא נהג במהירות המיוחסת לו, לא עבר מהירות של 90 קמ"ש וכי רכב לבן מסוג BMW עקף אותו בקטע הדרך בו לכאורה נמדד, כך שהמדובר בטעות מדידה של השוטרים.

מאחר ובהתאם לקביעת בית המשפט העליון בע"פ 5345/90 בראונשטיין נגד מדינת ישראל, נדרשת המדינה להוכיח מעבר למהירות המיוחסת גם את תקינותו של המכשיר המודד, נערכה ההגנה גם למשימה זו:

לצורך הוכחת תקינות המכשיר המודד ואמינות תנאי המדידה, הציגה המדינה מספר מסמכים:

ת/3 - זכרון דברים להפעלת מכשיר מדגם BEE III IL הכולל תיעוד הבדיקות שביצע ע.ת/2 למכשיר הדבורה הרלוונטי בתחילת המשמרת ובסיומה.

ת/4 - צילום יומן בדיקות מכשיר המתעד את בדיקות מכשיר הדבורה הרלוונטי בתחילת המשמרת ובסיומה.

ת/5 - תעודת עובד ציבור לפיה עבר מכשיר הדבורה הרלוונטי ביקורת תקופתית ביום 2.4.12 ונמצא תקין.

אדגיש כבר בשלב זה כי עדותם של ע.ת/1 וע.ת/2 בפני נמצאה אמינה לחלוטין.

ע.ת/2 מסר עדות יציבה, מקצועית מאד ואין לי כל ספק כי אופן תיעודו את האירוע משקף אחד לאחד את שהרחש במהלך האירוע.

לצורך הכרעת דינו של הנאשם נזקק בית המשפט לנקודה אחת בלבד אשר נותרה ללא מענה מצד המדינה בפרשה זו.

אבהיר, כי לו התביעה הייתה מצליחה להוכיח מעבר לכל ספק סביר את תקינותו של המכשיר המודד בזמן המדידה של הנאשם, אזי כל יתר טענות ההגנה ביחס לרכב אחר אשר לכאורה הפריע למדידת הנאשם, היו נדחות על ידי.

החלטתי לקבל באופן מלא את קביעותיו של ע.ת/2 לפיהן שמע צליל דופלר יחיד את "ננעל" מכשיר הדבורה על רכבו של הנאשם.

תיעודו של ע.ת/2 את הנאשם כרכב בודד על רקע יתר נתוני המדידה כפי שתועדו על ידו בצורה מסודרת בת/3, היו מניבים בהכרח הרשעה של הנאשם.

אלא, שבהתאם להלכה של בית המשפט העליון (פרשת בראונשטיין לעיל) נדרשת המדינה להוכיח גם את תקינותו של המכשיר המודד.

על המדינה להוכיח מעבר לכל ספק סביר גם את תקינות המכשיר הספציפי אשר מדד את הנאשם.

ודוק - תקינותו התקופתית של המכשיר בפרשה זו אינה מוטלת בספק.

טענת ההגנה לפיה אין לתת משקל לת/5 נדחת על ידי שכן הסכמת ההגנה להגשת התע"ץ "הכשירה" את ת/5 כראייה רלוונטית בתיק זה (הגם שההסכמה הייתה "בכפוף לדיני הראיות").

לו הייתה ההגנה מתנגדת להגשתו של ת/5 על בסיס הטענה לפיה מסמך זה לא הופיע ברשימת העדים שנמסרה לידי

הנאשם, ומאחר ולא הגישה המדינה בקשה לתיקון כתב האישום ולא מסרה הודעה על תיקון כתב האישום טרם הקראה, או אז ההתנגדות הייתה מתקבלת.

החלטת ההגנה לאפשר את הגשת ת/5 על בסיס ההכרזה "בכפוף לדיני הראיות" מכשירה למעשה את ת/5 כראייה בתיק, וגם אם יינתן לה משקל נמוך נוכח טענות ההגנה בסיכומיה, עדיין המדובר בראייה פשוטה המשקפת תקינות תקופתית של מכשיר הדבורה הרלוונטי.

בעיית התביעה בתיק זה אינה נובעת מכשל בו הגישה לבית המשפט כתב אישום מתוקן מבלי שתיקון זה נמסר לנאשם.

התנהלות זו של המדינה משקפת כשל טכני שאינו מצדיק את זיכוי הנאשם.

כשל המדינה בפרשה זו אינו טכני אלא כשל מהותי היורד לשורש יכולתו של הנאשם להתגונן או לבחון את תקינותו של המכשיר אשר לכאורה מדד אותו.

המדובר בכשל אותו יכלה המדינה לתקן בנקל, כפי שכבר עשתה המשטרה ביחס למכשור מסוג ממל"ז אך משום מה, לא גזרה גזירה שווה למכשיר הדבורה.

אסביר להלן את המתואר לעיל, כפי שהדבר עולה גם מסיכומי ההגנה:

תפעול בסיסי ושיגרת של מכשיר "דבורה" -

לצורך תחילת עבודה של שוטר עם מכשיר מסוג דבורה, ובהתאם לעדותו של ע.ת/2 בפני, נדרש השוטר לבצע למכשיר 5 בדיקות בתחילת המשמרת ולחזור על אותן 5 בדיקות בסיום המשמרת.

רק קבלת 5 בדיקות תקינות בתחילת המשמרת ושוב בסיומה, עשויה להצביע על תקינות המכשיר המודד הספציפי במהלך המשמרת הספציפית בה הופעל.

ודוק - תקינותו התקופתית של המכשיר אינה מעידה בהכרח על תקינותו ביום המדידה נשוא הדוח.

תקלות במכשיר אלקטרוני הן שיגרה, וזכותו של הנאשם לוודא כי המכשיר אשר מדד אותו אכן היה תקין ולא התקלקל לאחר שעבר בדיקה תקופתית.

כפי שניתן לראות במסמך ת/3, נדרש שוטר המפעיל מכשיר מסוג דבורה לבצע בתחילת ובסיום משמרת את הבדיקות שלהלן:

1. בדיקה עצמית בהפעלה

2. בדיקת משקט ועוצמת שמע

3. בדיקת שעון עצר

4. בדיקת LOW/HIGH

5. בדיקת קולנים

בהתאם ל"זכרון הדברים" שציידה משטרת ישראל את מפעילי הדבורה, מצוין בטופס זה מראש המילה "תקינה" לצד כל אחת מהבדיקות לעיל.

השוטר הבודק, נדרש לציין סימון V לצד כל בדיקה בתחילת המשמרת ובסיומה.

ההנחה היא כי אם סימן את הסימן V או אז המדובר באישור לכך שהבדיקה תקינה.

אין לשוטר כל יכולת מובנית בטופס לציין את תוצאות הבדיקה עצמה או לחליפין לציין היעדר תקינות זולת אם יציין סימון V. אחר מהסימון V.

מצב דומה התרחש **בעבר** ביחס למכשיר הממל"ז.

שוטר מפעיל אשר ביצע בדיקות למכשיר הממל"ז נהוג היה לציין תקינות או אי תקינות של הבדיקה מבלי שלנאשם הייתה כל גישה למיקום הבדיקה (על איזה עמוד היא בוצעה), מה ערכי הבדיקה (מה תוצאת מדידת המרחק משלט המטרה) וכך התערבות בית המשפט חייבה את המשטרה לשנות את טופסי התיעוד באופן אשר יאפשר לנאשם גישה לתוצאות הבדיקות.

אין המדובר בעניין של מה בכך!

מידתו של רכב בודד על ידי מכשיר אלקטרוני, מאפשרת העמדתו של נאשם לדין בהליך פלילי זאת בהישען על תוצאות המדידה של מכשיר זה בלבד.

חובה על המדינה, ככל שכפר הנאשם באישום המיוחס לו, להראות כי תקינותו של המכשיר הספציפי אינה מוטלת בספק.

כאשר עד התביעה אינו נחקר ביחס לחמשת הבדיקות שלכאורה ביצע, יכול בית המשפט להסיק כי בדיקות אלה תקינות, ככל שאותו העד מילא בכתב ידו את הסימון V בתחילת המשמרת ובסיומה.

אני סבור כי די בסימון זה של העד השוטר כדי להקים "חזקת תקינות" ביחס לתוצאות הבדיקות המופיעות

ב"זכרון הדברים".

אולם, כאשר נחקר עד ע"י ההגנה ביחס לתוכן הבדיקות, ואין בידיו כל אינדיקציה המבססת תקינות או אי תקינות של בדיקות אלה או חלקן, מתחיל "לצוף" ספק באשר לתקינות המכשיר.

ומן הכלל אל הפרט -

בפרשה שבפני העיד ע.ת/2 כי ביצע את הבדיקות למכשיר הדבורה הספציפי בתחילת המשמרת ובסיומה.

תוצאות הבדיקות תועדו על ידו במסמך ת/3 ועל כך אין מחלוקת.

יחד עם זאת, וביחס לבדיקת ה"קולנים" על בסיסה ניתן ללמוד על רמת הדיוק של המכשיר בזיהוי תדר הדופלר ותרגומו למהירות הרכב, כך העיד העד ע.ת/2 בפני:

"ש - אנחנו במצב ספציפי של הניידת, בבקשה תסביר את הבדיקה במצב נייח.

ת - אני מחזיק ביד קולן שהוא בעצם הקולן הגדול בגודלו מבין השניים מוטבע עליו ערך של 30 קמ"ש. אני אווז בו ומקיש בקולן על עצם שאינו מתכתי, פלסטיק או גומי, משהו שהוא לא ברזל ולאחר מכן אני מקרב את המימד הצר של הקולן לאנטנה הקידמית במרחק של 5 - 6 ס"מ ומוודא כי המהירות של ה-30 מופיעה בחלון השמאלי ביותר כלומר אני עתיד לראות את האות הלועזית F בחלון מטרה באדום, ומימין לאף את הספרה 30.

ש - אותו דבר אתה עושה עם הקולן הקטן של 75 ?

ת - אמת.

ש- תאשר לי שהיום אין לך שום זיכרון ספציפי לבדיקה שערכת, נכון ?

ת - באופן כללי לא עולה לי בראש המקרה הספציפי למעט מה שערכתי ורשמתי.

ש - הרזולוציה זו 2 פלוס מינוס נכון ?

ת - במצב סטטי החריגה המותרת היא שני קמ"ש פלוס מינוס.

ש - איך אני כהגנה יכול לראות את התוצאה שאתה ראית ?

ת - אין לך דרך לדעת.

ש - אתה טועה לפעמים ?

ת - אנחנו בני אדם כולנו.

ש - אז אתה טועה לפעמים ?

ת - אני מניח שכן."

ע.ת 2 בעדותו מסכים כי לצורך תקינות מכשיר הדבורה מותרת סטייה מכסימאלית של 2 קמ"ש בבדיקת ה"קולנים" שמחויב שוטר לבצע למכשיר.

כלומר, סטייה של יותר משני קמ"ש בבדיקות ה"קולנים", תעיד על חוסר תקינות (חוסר דיוק) של מכשיר הדבורה שאינו מאפשר המשך אכיפה איתו.

עובדתית בפרשה זו, לא ידוע לאיש מה תוצאות בדיקת הקולנים שביצע ע.ת/2 למכשיר הדבורה.

ע.ת 2 מציין מפורשות כי אין לדעת היום מה היו תוצאות בדיקת הקולנים שביצע ואף מסכים בהמשך ישיר לאמירה זו כי טעות מצדו אפשרית.

בקשת התביעה את בית המשפט "להניח" כי "הכל בסדר" וכי בדיקת הקולנים תקינה מבחינת הערכים שקיבל השוטר, אינה אפשרית בעיני כאשר כך מעיד השוטר.

לו לא היה נחקר השוטר ספציפית בנקודה זו, עשוי היה בית המשפט לקבל טענה של התביעה לפיה סימון התקינות מעיד בהכרח כי לו היה נחקר השוטר בנקודה זו היה מעיד כי סימן זה משקף ערך תקין של הבדיקה.

אולם, משלקחה ההגנה "סיכון" מחושב, ושאלה את העד ספציפית ביחס לתוצאות בדיקת ה"קולנים", ומשלא היה בידי השוטר לאחר את תקינות הבדיקה מבחינת הערכים שהתקבלו, ומשלא ביקשה המדינה בחקירתו החוזרת של העד להבהיר את משמעות הסימון V מבחינתו, הרי שנוצר ספק באשר לערכי הבדיקה שהתקבלו.

בכדי להסיר ספק עתידי מדוחות העוסקים במדידת רכבים באמצעות מכשיר "דבורה", ראוי ורצוי כי משטרת ישראל תאמץ את "פורמט" רישום תוצאות הבדיקות כפי שעשתה ביחס למכשיר הממל"ז.

לא ברור לי לחלוטין מדוע התאמת דוחות הממל"ז בעקבות פסיקת בית המשפט, לא הובילה מיד לתיקון הדוחות ביחס למכשיר ה"דבורה".

המדובר בעיקרון זהה לפיו צריכה המשטרה לפרט במהלך ביצוע בדיקות למכשיר את ערכי הבדיקות המתקבלים.

בממל"ז - ציון מרחק המדידה המתקבל מלזירה מול התמרור וכן ציון המהירות המתקבלת,

ואילו ב"דבורה" ציון תוצאות בדיקת הקולנים וכן ציון של כל ערך אחר המתקבל באחת מחמשת בדיקות הבסיס שנדרש השוטר לבצע בתחילת המשמרת ובסופה.

ודוק - שתיקת ההגנה בחקירת השוטר המעיד ביחס לבדיקות, משאירה את "חזקת התקינות" ללא שינוי בעיני בית המשפט. אולם, תקיפה ישירה של תוכן הבדיקות וקבלת תשובות של חוסר וודאות מצד העד, עלולה להניב ספק סביר

ביחס לתקינות.

בפרשה זו, תשובות העד ע.ת/2 לא אפשרו יכולת לדעת מעבר לכל ספק סביר כי בדיקת ה"קולנים" של מכשיר הדבורה איתו נמדד הנאשם הייתה תקינה.

המדובר בבדיקה קריטית לרמת הדיוק של המכשיר בזמן המדידה.

בנסיבות אלה, החלטתי לזכות את הנאשם, וזאת מחמת הספק.

עותק מהחלטה זו יועבר לרמ"ד תביעות תעבורה - אגף התנועה - משטרת ישראל.

ניתנה היום, י"ח חשוון תשע"ה, 11 נובמבר 2014, במעמד הצדדים